

**Eucharistieviering op het feest van de Heilige Adelbertus, in Egmond-Binnen
(23-06-2019)**

Lezingen: Ez 34,11-16; 1 Kor 12,2-7; Mc 13,33-37

Welkom

Broeders en zusters,

Ik heet u van harte welkom op deze eucharistieviering op het feest van de Heilige Adelbert, dat normaal op 25 juni valt, maar dat op deze zondag van 23 juni nu al gevierd wordt in deze parochie. U verlangt zozeer om dit feest van uw patroon te vieren, dat u niet kunt wachten tot aanstaande dinsdag en er nu al aan begint. Om deze ijverige liefde voor de Heilige Adelbert dient u te worden geprezen!

U hebt het al gehoord: ik spreek geen Hollands, laat staan Fries, maar de zachte Vlaamse taal. Ik ben inderdaad een priester uit het bisdom Brugge, en ik woon nu ook in deze stad. Ik troost me met de gedachte dat u me wel zult verstaan en dat de H. Adelbert ook vanuit verre streken naar hier gekomen is in het spoor van de H. Willibrord en dat hij waarschijnlijk ook de taal van de streek niet sprak.

Ikzelf heet ook Adelbert, wat in Vlaanderen een zeldzaamheid is. Dat is waarschijnlijk een van de redenen waarom Vader Abt mij heeft uitgenodigd heeft om dit feest hier samen met jullie te komen vieren. Ik dank hem voor deze uitnodiging en ik ben blij dat ik hier mag voorgaan in de eucharistie op deze bijzondere plaats, deze 'krachtplaats', hoorde ik hier gisteren iemand zeggen.

Laten we dan aan het begin van deze eucharistieviering voor God treden, in het besef dat onze levenswijze niet altijd in overeenstemming is met Gods wil, en Hem om vergeving vragen.

Homilie door Adelbert Denaux

Broeders en zusters,

Toen mijn ouders in 1935 in het huwelijk traden, wilden ze veel kinderen krijgen. En ze zijn daarin geslaagd, want ze hebben er dertien gekregen, en ze hebben er nog eentje geadopteerd, zodat we bij ons thuis met 14 kinderen waren, evenwichtig verdeeld: 7 jongens en 7 meisjes. Helemaal in het begin van hun huwelijksleven hoorden ze een voordracht van een Jezuïet, pater Desiderius Stracke (1875-1970), de zoon van een Friese vader en een Vlaamse moeder en stichter van het Ruusbroecgenootschap! Hij spoorde jonge koppels aan om hun kinderen namen te geven van Dietse heiligen, dus heiligen die in de Lage landen, de Nederlanden geleefd of gewerkt hadden. Tegenwoordig geven jonge ouders hun kinderen soms de meest vreemde namen, waar achteraf de kinderen zelf niet altijd tevreden mee zijn. Maar in die tijd werden nog namen van heiligen gegeven, wier voorbeeld ons kan inspireren. Er zijn natuurlijk zeer vele heiligen, en soms zelfs meerdere heiligen met dezelfde naam. Dat is ook zo voor de naam 'Adelbert'. Er is bijvoorbeeld de heilige Adelbert, aartsbisschop van Maagdeburg, die leefde in de tiende eeuw, van 910 tot 981. Maar de meeste bekende is wel de heilige Adelbert, aartsbisschop van Praag, geboren in 956 en als martelaar gestorven in 997. Hij is de patroon van Bohemen, Polen, Hongarije en Pruisen en in die streken zeer bekend. In Polen is hij bekend onder de naam Wojciech. Maar de oudste van hen is de heilige Adelbert van Egmond, die in 690 in het spoor van de Heilige Willibrord naar deze streken is gekomen en die gestorven is in 740, dus twee eeuwen vroeger dan Adelbert van Maagdeburg en Adelbert van Praag.

En deze Dietse heilige hebben mijn ouders voor mij als patroon gekozen toen ik het levenslicht zag, dat is nu sinds vorige vrijdag al 81 jaar geleden. En al is mijn patroon geen bisschop geworden, en zelfs geen priester, maar een eenvoudige diaken, en zelfs dat is volgens deskundigen niet heel zeker, toch hou ik enorm van deze heilige. De Egmondse monnik Egbert, de latere bisschop van Trier (997), heeft een korte levensbeschrijving van Adelbert neergepend. Ik heb die hier meegebracht in een Nederlandse vertaling door een zekere meneer G.N.M. Vis, die hier in de Adelbertabdij in 1990 is uitgegeven. Dank zij dit boekje van Egbert weten we dat onze heilige Adelbert samen met tien anderen de heilige Willibrord vanuit Ierland volgde om hier het geloof te verkondigen. En daarom noemt Egbert hem een *confessor*, een belijder. Inderdaad, het belangrijkste dat Adelbert heeft gedaan is het geloof belijden en prediken aan de heidenen in deze streek. Daarin heb ik mijn patroon proberen na te volgen. Ik ben priester geworden om het geloof te verkondigen, natuurlijk in deze tijd, met de talenten die ik van de Heer ontvangen heb en op mijn manier, als uitlegger van de heilige Schriften, de Bijbel. Heel mijn leven heb ik me toegelegd om de Schriften, meer bepaald de evangeliën uit te leggen.

Maar hoe heeft de heilige Adelbert dat gedaan? Hij heeft dat op zijn manier gedaan, niet als een geleerde man, maar als een eenvoudige verkondiger. Zijn levensbeschrijver Egbert zegt over hem: "Hij had geen sterke voorliefde voor de zo geprezen wetenschap, maar vorderde gestaag in de succesvolle uitoefening van zijn taak" (I). Dit doet me denken aan de tweede lezing van vandaag, waar Paulus zegt: "En wat mijzelf betreft, broeders, toen ik het getuigenis van God kwam verkondigen, deed ik dat niet met vertoon van welsprekendheid of geleerdheid. Ik had mij voorgenomen u geen enkele wetenschap te brengen dat die van Jezus Christus en zijn kruis" (1 Kor 2,1-2). Zoals Paulus heeft de heilige Adelbert van Egmond het getuigenis van God verkondigd op een ongeunstelde wijze, zonder geleerde of welsprekende woorden. Inderdaad, het gevaar van welsprekendheid en geleerdheid is dat men ijdel en hoogmoedig wordt. Ofschoon ik door omstandigheden een geleerde exegeet ben geworden, heeft mijn patroon me ervoor behoed te denken dat ik *daardoor* een echte geloofsverkondiger

zou worden. Neen, hij herinnerde me eraan dat slechts de eenvoudige verkondiging van het evangelie in woord en daad mensen dichterbij God kan brengen. Egbert zegt immers duidelijk op welke wijze de heilige Adelbert het geloof verkondigde. Ik wijs op vier punten.

Ik citeer ten eerste: “Sint Adelbert was van een zo zachte inborst, dat hij ieder er toe aanzette zijn aangename karakter te volgen” (IV). Dat is het eerste: Adelbert trok mensen aan door zijn vriendelijk karakter. Hij was zo sympathiek dat ze hem wilden navolgen! Hij was blijkbaar een sympathieke heilige, niet een triestige heilige met een somber, ascetisch gezicht!

Ik citeer ten tweede: “Wat hij anderen nadrukkelijk met woorden aanraadde, voerde hij zelf in zijn daden uit: hij gaf er zich rekenschap van dat het uiterst schadelijk zou zijn als zijn woorden niet vergezeld zouden gaan van een voorbeeld in de praktijk” (IV). Dat doet me denken aan het evangelie dat we zopas gelezen hebben en waarin de evangelist Marcus ons oproept tot waakzaamheid. “Wees waakzaam”, zegt Marcus. Dit deed Sint Adelbert door te doen wat hij zei, door zijn daden, zijn hele gedrag te doen overeenstemmen met de boodschap die hij verkondigde.

Ik citeer ten derde: “Boven alles had hij de ware nederigheid lief en hij verzekerde dan ook dat deze dé waarborg was voor het welslagen van al het overige” (IV). Zijn kroniekschrijver vertelt dat Adelbert in alle afzonderlijke deugden gevorderd was, maar toch vermeldt hij speciaal zijn nederigheid. En terecht: de hoogmoed vervreemdt een mens van God en van de medemensen, maar de nederigheid doet je je eigen bescheiden plaats in het geheel beseffen en achting hebben voor andere mensen, of ze nu rijk of arm zijn. En via deze weg van de nederigheid en de deemoed slaagde de h. Adelbert in zijn opdrachten.

Ten slotte vermeldt Egbert de grote liefde die Adelbert bezielde: die liefde, zegt hij, had Adelbert “er immers toe gebracht zijn vaderland, familie en alle gerieflijkheden van zijn geboortegrond te verlaten” (IV) om zo het evangelie in deze streken te brengen. De liefde kent geen grenzen. “Wat opvalt bij geloofsverkondigers als Willibrord en Adelbert, zegt G.N.M. Vis, is dat zij geen grenzen accepteerden. Noch in geografisch, noch in psychologisch opzicht. Voor hen lag de hele wereld braak en met open oog voor de noden van de mensheid trokken zij er op uit” (p. 27-28). De liefde van Adelbert voor zijn nieuw gestichte gemeenschap doet me denken aan de eerste lezing van vandaag: zijn liefde lijkt op die van God, die als een herder omziet naar zijn schapen, er zorg voor draagt, het verloren dier zoekt, het afgedwaalde dier terughaal, het gewonde verbindt, het zieke sterkt, en de vette en sterke dieren bewaart (Ez 34,11-16). Adelbert zorgde met liefde voor zijn kudde. Maar de liefde voor zijn nieuwe familie hier in deze streken deed Adelbert de liefde voor zijn familie en geboortegrond niet vergeten. In zijn levensverhaal vertelt Egbert dat Adelbert aan “zijn vriend Eggo toevertrouwde dat hij zijn vaderland en zijn ouders wilde gaan bezoeken om ook op hen iets van zijn geestelijke genade over te dragen” (V). Toen hij dat zei, werd Eggo zeer bedroefd omdat hij vreesde dat Adelbert nooit meer terug zou komen. Maar Adelbert beloofde dat hij zou terugkomen, en dat deed hij inderdaad.

Broeders en zusters, ik heb je proberen uit te leggen waarom ik van de heilige Adelbert hou, en waarom ik geprobeerd heb hem na te volgen: hij was een verkondiger, hij was een zachtmoedig man, hij was consequent, hij was eenvoudig en nederig, en hij had een grenzeloze liefde voor iedereen, zonder iemand te vergeten. En daarom heeft hij hier zoveel goeds gedaan, door zijn voorbeeld en door zijn wonderen, tot op de dag van vandaag. Amen.